Dosarul nr.2a-87/25 (2-24110864-03-2a-20012025)
Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător: Dorina Cebaniţa

CURTEA DE APEL NORD
DECIZIE

01 aprilie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţa:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Natalia Costaș,
grefier Olga Topada,

examinând în ședință publică, apelul depus de reprezentantul apelantei Tatiana Zota, avocatul Doina Ioana Străisteanu împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 08 noiembrie 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă avocatul Doina Ioana Străisteanu în interesele Tatianei Zota către Alexandr Tacecnco privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

a constatat:

Pretențiile reclamantei:

1. La data de 02 octombrie 2024 reclamanta Tatiana Zota reprezentată de avocatul Doina Ioana Străisteanu a înaintat cerere de chemare în judecată către Alexandr Tcacenco prin care a solicit încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor *****în mărime de 7000 lei lunar, până la atingerea majoratului copilului cu indexarea corespunzătoare a sumei pe durata executării hotărârii judecătorești. Totodată a solicitat partajul averii comune în devălmășie cu încetarea proprietății pe cote-părți.
2. În motivarea acţiunii reclamanta a invocat că, părțile au încheiat căsătoria la data de ***** însă, în ultimii ani, relația lor a cunoscut o deteriorare treptată, marcată de tensiuni și neînțelegeri care au condus inevitabil la destrămarea acesteia. Degradarea relației conjugale s-a accentuat considerabil în ultimele luni ale căsătoriei, culminând cu divorțul pronunțat la data de 06.08.2024 de Judecătoria Orhei, sediul Rezina. În cadrul hotărârii de divorț, instanța a stabilit domiciliul copilului minor, *****, la mama, subliniind astfel responsabilitatea exclusivă a reclamantei de a se ocupa de creșterea și îngrijirea copilului. În acest context este esențial ca instanța să ia în considerare situația specifică a reclamantei și să dispună măsuri adecvate pentru protejarea intereselor superioare ale copilului, întrucât stabilitatea și bunăstarea acestuia reprezintă principala prioritate.
3. Mai evocă că, din căsătoria reclamantei și a pârâtului la data de ***** s-a născut *****, care, în prezent, locuiește exclusiv cu reclamanta. Aceasta a preluat integral responsabilitatea de a îngriji și educa copilul, asumându-și toate obligațiile părintești cu seriozitate și dedicare. În calitate de părinte unic responsabil, reclamanta face toate

eforturile pentru a oferi un mediu stabil, sigur și iubitor, necesar dezvoltării armonioase a copilului. Fiecare aspect al vieții zilnice a fetiței este gestionat de reclamantă: de la necesitățile de bază, precum hrana și îmbrăcămintea, până la îngrijirea medicală, educația și sprijinul emoțional. *****, aflată la o vârstă fragedă, se află într-o etapă critică de dezvoltare fizică și psihică, ceea ce impune nevoi financiare sporite. Cheltuielile necesare pentru asigurarea unui trai decent pentru copil includ, printre altele, costuri semnificative pentru alimentație adecvată, îmbrăcăminte nouă corespunzătoare fiecărui sezon, produse de îngrijire personală și servicii medicale regulate. De asemenea, în mod inevitabil, pe măsură ce copilul crește, aceste cheltuieli vor crește și ele.

4. Pretinde că, deși reclamanta se confruntă cu dificultăți financiare majore, ea depune toate eforturile pentru a satisface toate nevoile esențiale ale copilului. Resursele sale financiare sunt extrem de limitate, iar în prezent, reclamanta se bazează în mare parte pe sprijinul părinților săi pentru a acoperi cheltuielile cotidiene ale copilului. Cu toate acestea, chiar și ajutorul oferit de părinții reclamantei este insuficient, mai ales în contextul creșterii costurilor de trai și al dificultăților economice cu care se confruntă familia extinsă. Reclamanta a subliniat în mod clar că nu dispune de resursele necesare pentru a oferi copilului toate condițiile de care are nevoie și că orice sprijin suplimentar este deosebit de important în această perioadă.
5. În contrast, pârâtul, deși are un loc de muncă stabil și venituri considerabile, nu a demonstrat același nivel de responsabilitate față de copil. Deși își permite să își satisfacă propriile necesități și să investească în activități de agrement, vacanțe și călătorii, pârâtul a refuzat să contribuie la susținerea financiară a copilului. Situația este cu atât mai gravă cu cât pârâtul, prin ignorarea constantă a nevoilor copilului, își exercită drepturile părintești într-un mod iresponsabil, afectând în mod direct bunăstarea fiicei sale.
6. Susține că, până în prezent, pârâtul nu a manifestat niciun interes concret în a stabili un program fix de întrevederi cu copilul, fapt care agravează situația. Aceasta devine și mai problematică având în vedere ca pârâtul își manifestă dorința de a vizita copilul după propriile sale preferințe, fără a ține cont de necesitatea unei stabilități emoționale și de rutine pentru *****, care este un copil aflat într-o etapă critică de dezvoltare. Vizitele sporadice și neplanificate ale pârâtului creează dificultăți majore atât pentru reclamantă, cât și pentru copil. Fetița este în mod constant deranjată din activitățile sale zilnice și din timpul petrecut cu mama sa, având parte de vizite imprevizibile, care perturbă echilibrul familial. Pârâtul nu pare să înțeleagă responsabilitatea pe care o presupune co-parenting-ul, vizitând-o pe *****într-un mod inconsistent, uneori venind doar o dată pe lună, apoi absentează complet pentru perioade de doua luni sau mai mult. Această lipsă de regularitate afectează negativ dezvoltarea emoțională a copilului, privând-o de stabilitatea și siguranța care vin odată cu o prezență parentală constantă.
7. Relevă că, pârâtul nu doar că refuză să ofere sprijin financiar, dar a ignorat în repetate rânduri propunerile reclamantei de a soluționa această problemă pe cale amiabilă. Reclamanta, dorind să evite un litigiu prelungit, a inițiat discuții cu pârâtul pentru a

ajunge la o înțelegere voluntară privind contribuția sa la cheltuielile de întreținere și educație ale copilului. Reclamanta a încercat în mod repetat să negocieze un acord amiabil, propunând tatălui copilului să participe financiar în mod voluntar la aceste cheltuieli. În ciuda acestor eforturi, pârâtul a rămas surd la propunerile sale, ignorând în totalitate responsabilitățile pe care le are față de copilul său.

8. Reclamanta subliniază că, de la începutul anului 2024, toate cheltuielile legate de întreținerea și educația copilului au fost acoperite în totalitate de părinții săi, care, la rândul lor, se confruntă cu dificultăți financiare semnificative, mai ales în perioada rece a anului „Din luna martie 2024 pana în prezent și eu și fata suntem totalmente întreținute de părinții mei, care la rândul lor și ei greu fac față cheltuielilor, mai ales acum, perioada rece a anului". Reclamanta, neavând posibilitatea de a se angaja într-un loc de muncă cu norma întreagă din cauza responsabilităților sale de îngrijire a copilului, se află într-o situație financiară extrem de dificilă. Aceasta a încercat să explice în mod repetat pârâtului gravitatea situației, însă a fost ignorată de fiecare dată, „...În prezent mă ocup de creșterea și educația fiicei mele *****. Din motiv ca nu am nici o rudă sau pe cineva apropiat care m-ar putea ajuta cu fetița (mai ales când se îmbolnăvește), nu pot încă să mă angajez în câmpul muncii". Toate aceste dificultăți și cerințe repetate din partea reclamantei pentru ca pârâtul să contribuie la creșterea fetiței nu au avut niciodată un răspuns, fapt ce a culminat cu înaintarea unei somații către pârât cu obligarea acestuia de a încheia de bunăvoie un acord de acordare a unei pensii lunare pentru fiica acestuia, care la fel a avut un răspuns negativ.
9. Mai evocă că, reclamanta dorește să asigure un trai decent pentru *****, astfel contribuția pârâtului este esențială. În acest context, este important de menționat că posibilitățile financiare ale pârâtului sunt net superioare față de cele ale reclamantei. Această diferență de capacitate financiară accentuează necesitatea stabilirii unei pensii de întreținere care să reflecte echitabil responsabilitățile fiecărei părți în susținerea copilului. Stabilirea unei pensii de întreținere adecvate este esențială pentru a asigura continuitatea dezvoltării și bunăstării Amirei. Aceasta va contribui la acoperirea cheltuielilor curente și va permite reclamantei să ofere copilului toate resursele necesare pentru o dezvoltare optimă și pentru menținerea unui standard de trai adecvat.
10. Având în vedere aceste circumstanțe, reclamanta afirmă că este pusa de pârât într-o situație absurdă în care dintr-o dată, fără să fi fost discutat sau convenit cumva acest lucru, a devenit unicul părinte responsabil de copil și unicul care suportă integral toate costurile de întreținere și creștere a copilului. Lipsită de un suport financiar și susținere.
11. Reclamanta mai afirmă că suma pensiei de întreținere a minorului este o formă de prestație socială condiționată de vârsta beneficiarului (copil minor) și statutul acestuia (copil stabilit cu domiciliu la un părinte după divorțul/separarea părinților). Așteptarea legitimă a copilului de a beneficia de plata lunară a întreținerii sale de către părintele care locuiește separat de copil apare în momentul divorțului sau separării părinților și este un drept protejat de Articolul 1 Protocolul 1 al Convenției Europene. Acest drept

devine executoriu în ziua plății benevole, încheierii unui acord mutual a părinților sau în ziua pronunțării actului judecătoresc de încasare forțată a plății de întreținere a minorului. Așadar, odată ce legislația Republicii Moldova garantează fiecărui copil întreținere din partea ambilor părinți și prevede clar condițiile și mecanismul de obligare la plata acestei prestații sociale, consideră avocata întemeiată a cerința reclamantei și solicită să fie admisă integral.

12. Susține în continuare că, suma pensiei de întreținere pentru fiica părților, născută în căsătorie, conform Codului Familiei din Republica Moldova, părinții au obligația legală de a-și întreține copiii minori. Articolul 74 din Codul Familiei prevede că părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și să contribuie financiar la nevoile acestora. Participarea la creșterea și educația copilului nu întotdeauna echivalează cu bani, evident. Atunci când părinții locuiesc împreună, ambii în egală măsură contribuie atât la costurile de creștere cât și la cele de educație. Pârâtul însă nu participă nicicum. Se arată la discreție când vrea să-l mai vadă copilul, dar nu-i gătește, nu se ocupă cu ea, nu fac activități împreună, nu spală și face curat, nu-și asumă nimic din responsabilitățile unui părinte. Din acest exact motiv, reclamanta solicită ca pârâtul să fie obligat să contribuie financiar mai mult.
13. Desigur, pârâtul va declara instanței că nu are loc de muncă, dar nu va afirma că nu are ce mânca și unde dormi, cât timp își procură automobile cu valoare de 22 500 euro. Necesitățile copilului nu pot fi ignorate doar pentru că pârâtul ca tată a eșuat și este completamente ignorant. Nu are dizabilități, nu primește alocații și ajutoare de la stat, respectiv este capabil să se angajeze în câmpul muncii pentru a achita copilului său o întreținere lunară corespunzătoare necesităților de creștere.
14. Cu privire la cuantumul întreținerii, art. 75 specifică faptul că pensia de întreținere se stabilește ca procent din veniturile părinților dacă aceștia sunt angajați oficial în câmpul muncii, și când au venituri suplimentare sau nestabile, atunci se poate indica în sumă fixă. Având în vedere că reclamanta solicită suma de 7 000 lei lunar cu indexare, se atrage atenție asupra aportului fiecărui părinte de până azi la costurile de creștere a copilului, la iresponsabilitatea pârâtului și starea de nevoie a reclamantei, dar și la necesitățile copilului aflat în creștere. Comportamentul pârâtului o dezavantajează în comparație cu alți copii, pentru că copila depinde doar de disponibilitatea resurselor buneilor materni. Codul civil, de asemenea, susține această obligație, indicând la art. 19, principiul reparației prejudiciului, care poate fi invocat în cazurile de neîndeplinire a obligațiilor legale de întreținere. Dacă Alexandr Tcacenco nu contribuie financiar la nevoile fiicei sale, atunci este justificată cererea de întreținere sub forma unei sume bănești fixe, în acest caz suma de 7 000 lei.
15. Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 07 octombrie 2024 s-a separat pentru a fi judecată într-un proces aparte, cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Zota către Alexandr Tacecnco privind partajul averii comune în devălmășie și încetarea proprietății pe cote-părți.

Poziția instanței de fond:

16. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 08 noiembrie 2024 cererea de chemare în judecată formulată de Tatiana Zota către Alexandr Tacecnco privind

încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor a fost admisă în parte. S-a încasat de la Alexandr Tcacenco în beneficiulu lui Tatiana Zota pensia de întreținere a copilului minor **********, a.n.***** în mărime de 2500 lei lunar, începând cu data de 02.10.2024 până la atingerea majoratului copiilor. S-a încasat de la Alexand Tcacenco în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1249, 96 lei. În rest acțiunea fost respinsă. Totodată s-a reținut că pensia pentru întreținerea copilului minor va fi indexată anual conform coeficientului stabilit prin Hotărâre de Guvern, în baza mecanismului prevăzut la art. 13 alin. (2) din Legea nr. 156/1998, până când Parlamentul va reglementa acest mecanism în art. 108 din Codul familiei.

Solicitarea apelantului:

17. Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, la 20 noiembrie 2024, Tatiana Zota, reprezentată de avocatul Doina Ioana Străisteanu, a depus cerere de apel nemotivată prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care pretențiile să fie admise integral, cu încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă fixă de 7000 lei lunar, cu încasarea cheltuielilor de judecată.
18. Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apelm Nord din 24 ianuarie 2025 nu s-a dat curs cerereii de apel, s-a acordat termen apelantei pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului taxei de timbru.
19. La 29 ianuarie 2025 reprezentanta apelantei Ttiana Zota, avocatul Doina Ioana Străisteanu a depus cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

20. În motivarea cererii de apel declarate s-a invocat că, instanţa a aplicat un criteriu general şi rigid, fără a analiza specificul concret al cauzei, veniturile reale ale intimatului şi necesităţile efective ale minorei. Aplicarea unor indici statici nu poate constitui un reper absolut în determinarea cuantumului pensiei de întreţinere, deoarece acestea reflectă valorii medii generale, care nu iau în calcul nivelul de trai al părintelui obligat la plată, standardul de viaţă pe care copilul ar trebui să-l aibă şi cheltuielile necesare creşterii acestuia. La fel, instanţa nu a explicat de ce copilul reclamantei ar trebui să trăiască din minimul de existenţă stabilit de Biroul Naţional de Statistică pentru un copil în timp ce pârâtului i se permite să traiască în lux, ignorând obligaţiile sale de soţ şi părinte. Încă doi copii la întreţinere şi lipsa unui loc de muncă a fost acceptat ca motiv pentru a stabili minimului de existenţă pentru *****a.n. ***** şi asta contravine legislaţiei în vigoare care vine să proteje drepturile şi interesele copilului.
21. Susține în continuare că, interesul superior al copilului aparţine categoriei de principii ce asigură garantarea, respectarea, precum şi promovarea drepturilor copilului, principiu care se regăseşte în reglementări internaţionale în Declaraţia Drepturilor Copilului adoptată de Liga Naţiunilor și art.3 din Convenţia Naţiunilor Unite privind Drepturile Copilului. Negarea interesului superior al copilului în actul judecătoresc aici contestat, deja e motiv pentru a considera hotărârea judecătorească din 08.11.2024 neîntemeiată şi vădit ilegală în coraport cu circumstanţele expuse pe caz.
22. Insistă că hotărârea urmează a fi casată parţial întrucât la judecarea acestui caz instanţa de fond a) nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante

pentru soluţionarea b) circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe suficiente de către intimatei concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt adoptate nu în interesul superior al copilului, ignorând necesităţile acestuia şi punând în dificultate apelanta la întreţinerea lui; d) au fost aplicate eronat normele de drept material şi normele de drept procedural.

23. La fel susține că, instanţa de fond a pronunţat hotărârea care nu reflectă realitatea economică şi socială a părţilor, nu asigură un echilibru just între obligaţiile părinţilor şi neglijează necesităţile reale ale copilului. Soluţia acesteia a ignorat principiul esenţial al dreptului, respectiv interesul superior al copilului, cercetat prioritar în toate deciziile ce privesc copii.
24. Alăturat menționează că, intimatul a depus referinţa la cererea de chemare în judecată a apelantei, declarându-se de acord să achite doar 1,500.00 de lei lunar, în susţinerea poziţiei sale, acesta a prezentat un certificat eliberat de întreprinderea ***** în care figurează veniturile lunare care fluctuează şi nu depăşesc suma de 8,000.00 lei, cu toate acestea, este bine cunoscut faptul că profesia sa de conducător auto (şofer-internaţional) este una remunerată substanţial, iar în practică, veniturile obţinute din această activitate depăşesc cu mult suma declarată şi chiar salariul mediu lunar pe economie. Au fost anexate acte din conţinutul cărora reiese că situaţia materială a pârâtului este net superioară celei declarate. Intimatul avea două automobile, imobile, şi cont bancar cu peste 150000 lei rulaje, suplimentar la care se împrumută cu bani pentru aşi achiziţiona telefon de ultimul model şi alte obiecte de uz personal de lux.
25. Pe lângă toate, menționează că intimatul, invocând insuficienţa resurselor financiare, a contractat diverse credite, însă toate acestea sunt încheiate în scopul exclusiv cheltuielilor personale şi nu pentru îngrijirea copilului. Creditele contractate în anii 2023 şi 2024 erau toate pentru nevoile personale şi menţinerea propriului stil de viaţă decent, în acelaşi timp, actele arată că intimatul a vândut automobilul marca BMW X5 cu *****, la data de 05.04.2024 cu preţul de 100,000.00 lei, a vândut şi un imobil la preţul de aproximativ 300,000.00 lei. 1.14 Obligaţia de întreţinere a părintelui, vorbim de intimat în particular, nu se limitează doar la veniturile salariale sau statutul său profesional. Chiar în absenţa unui loc de muncă formal, intimatul nu poate fi scutit de obligaţia de a contribui cu sprijinul necesar şi oferirea unui trai decent copilului, atât timp cât intimatul îşi asigură sie însuşi un asemenea trai: el consumă produse, se îmbracă, cumpără petrol şi achită servicii comunale şi agent termic, trăieşte în concubinaj, călătoreşte, realizează venituri fără să le declare.
26. Obligarea părinţilor la întreţinerea copilului nu se rezumă doar la acoperirea coşului minim de existenţă al copilului stabilit la nivel de ţară pentru anul respectiv, ci constă în contribuţia sa reală şi în timp la dezvoltarea minorului, având în vedere nevoile individuale a acestuia.
27. Notează în continuare că, instanţa a stabilit o pensie de întreţinere care este semnificativ sub nivelul minim necesar pentru asigurarea unei vieţi decente, iar acest lucru nu corespunde interesului de a oferi minorului condiţii optime pentru creştere. Instanţa a argumentat asupra pensiei solicitate de către apelantă, că potrivit

informaţiei Biroului Naţional de Statistică, valoare minimă de existenţă pentru copil în vârstă de 1-6 ani, în anul 2023, în mediu a constituit suma de 2232,30 lei. Dar aspectul pensiei de întreţinere a copilului nu trebuie să fie limitat la un „minim de existenţă" care doar se referă la acoperirea nevoilor de bază necesare supravieţuirii: 60 gr de pâine pe zi, 5 gr de unt, un set de încălţăminte pe an etc., potrivit Anexei la Hotărârea de Guvern nr. 285/30.04.2013 şi a se vedea Răspunsul BNS nr. 15- 21/100 din 26.12.2024. Minimul de existenţă se referă la sumele strict necesare pentru asigurarea supravieţuirii, cum ar fi alimentaţie de bază, fără educaţie, fără dezvoltare firească conform nevoilor particulare a unui copil concret cum este *****. Acceptând calculul întreţinerii lunare după minimul de existenţă, instanţa de fond perpetuează stereotipurile de gen şi acţionează în detrimentul copilului pe care îl obligă să supravieţuiască. Copilul nu trebuie să fie doar un supravieţuitor, copilul trebuie să să se bucure de o şansă la un trai decent, care să asigure nu doar satisfacerea nevoilor fundamentale, dar şi acces la educaţie, îngrijire medicală corespunzătoare, condiţii de locuit adecvate şi un mediu de viaţă stabil, în care să se simtă protejat şi încurajat să se dezvolte sănătos.

28. Susține că apelanta consideră că instanţa a abordat situaţia într-un mod superficial, fără a analiza suficient importanţa acestei pensii de întreţinere asupra dezvoltării copilului. Comportamentul intimatului denotă iresponsabilitate şi neglijenţă faţă de necesităţile copilului a cărui părinte este, intimatul este mulţumit de faptul că mama copilului suportă toate cheltuielile şi nu-l mustră conştiinţa pentru faptul că nu contribuie cu nimic în creşterea şi educaţia lui. Conştiinţa intimatului îi permite să acţioneze astfel, motiv din care apelanta în numele copilului îl acţionează în judecată şi solicită stabilirea pensiei de întreţinere.
29. În cadrul ședinței instanței de apel, reprezentantul apelantei Tatiana Zota, avocatul stagiat Anatolie Ogor a susținut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate în ea.
30. Apelanta Tatiana Zota a susținut cererea de apel în mod integral ciu toate motivele invocate.
31. Reprezentantul intimatului Alexandr Tcancenco, avocatul Mihail Canțîr a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

32. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, examinând înscrisurile, audiind participanții la proces, Colegiul civil consideră apelul întemeiat şi pasibil admiterii din următoarele motive:
33. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
34. Instanţa de apel constată că, Judecătoria Orhei, sediul Rezina a pronunţat dispozitivul hotărârii la 08 noiembrie 2024, iar cererea de apel a fost declarată la 20 noiembrie 2024, prin urmare apelul a fost declarat în termen legal.
35. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe.

36. În conformitate cu prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.
37. În conformitate cu prevederile art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru aşi apăra drepturile, libertăţile şi interesele legitime încălcate.
38. Obligaţia părinților de a-şi întreține material copii minori este o obligaţie fundamentală, consfințită în art.48 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova care expres stabileşte că, părinții au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.
39. Colegiul notează că, dezacordul apelantei cu hotărârea atacată se reduce la mărimea cuantumului pensiei pentru întreţinerea copilului minor și în acest sens, Colegiul judiciar reține că, concluzia instanței de fond cu privire la încasarea din contul lui Alexandr Tcacenco în beneficiul Tatianei Zota a pensiei de întreținere a copilului minor **********, a.n ***** în mărime de 2500 lei lunar, este neîntemeiată și urmează a fi modificată, din următoarele motive.
40. Din materialele cauzei rezultă că, din relațiile de căsătorie a părților în proces, Tatiana Zota și Alexandr Tcacenco, s-a născut copilul **********, fapt confirmat prin certificatul de naștere ***** (f.d.21).
41. Potrivit prevederilor art. 58 alin.1) Codul Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.
42. În conformitate cu art. 74 din Codul familiei, (1) părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.
43. Reiterând normele legale citate mai sus, instanța de apel constată că intimatul Alexandr Tcacenco urmează în conformitate cu prevederile art. 74 al Codului Familiei, să achite pensia de întreţinere a copiluilui minor ********** a.n. *****, deoarece este înregistrat drept tată al acestui copil.
44. Conform prevederilor art.18 alin.(1) al Convenţiei internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi

dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

45. Conform prevederilor art.18 alin.(1) al Legii privind drepturile copilului nr.338 din 15.12.1994, legiuitorul prevede expres că, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia. 22. Prin titlul IV, din Codul familiei legiuitorul a instituit obligația de întreținere dintre membrii familiei, în special capitolul 12 a reglementat obligația de întreținere dintre părinți și copii.
46. Astfel, potrivit prevederilor art.74 Codul familiei, părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.
47. Colegiul reţine că conform art.75, alin.(1)-(3) Codul familiei, cu privire la cuantumul pensiei de întreţinere încasate pentru copilul minor, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin. 1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. În cazul în care unii copii rămân cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.
48. În conformitate cu prevederile art.76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.
49. Colegiul notează că potrivit pct.4 al hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, privind practica judiciară de soluţionare de către instanţele judecătoreşti a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreţinere pentru copii şi alţi membri ai familiei, prevede că, conform art.75 Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale

părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. Fiind vorba de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor într-o cotă stabilită de dispoziţiile art.75 Codul familiei, din care rezultă că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariu şi/sau din alte venituri ale pârâtului, încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri poate avea loc numai în cazul în care pârâtul este angajat în câmpul muncii, având un loc de muncă de bază şi, după caz, altul ocupat prin cumul, dispune de un salariu stabil şi/sau alte venituri, cu prezentarea actelor ce confirmă mărimea salariului şi/sau alte venituri ale sale.

50. În cazul în care lipsesc date despre locul de muncă de bază a pârâtului, despre salariul şi/sau alte venituri ale ultimului, sau în cazul în care pe parcursul examinării cauzei sânt prezentate date cu privire la aceea că pârâtul nu este încadrat în câmpul muncii, cu toate că reclamantul a solicitat încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, instanţele judecătoreşti urmează să dispună încasarea pensia de întreţinere pentru copilul minor, conform prevederilor art.76 alin.(1) Codul familiei, într-o sumă bănească fixă.
51. În acest sens, nu va fi considerat că, la pronunţarea hotărârii, instanţa judecătorească a depăşit limitele pretenţiilor înaintate de reclamant, deoarece pretenţia înaintată de către reclamantă ţine de încasarea pensiei de întreţinere pentru copilul minor, iar în conformitate cu art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
52. Totodată, în cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreţinere sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.
53. Având în susţinere prevederile art. 27 al Convenţiei dreptului copilului, care indică că părinţilor le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare copilului, instanţa de apel consideră că suma stabilită de instanţa de fond în mărime de 2500 lei lunar pentru copilul minor, nu este echitabilă, or ambii părinți sânt obligați să participe la educația și întreținerea copilului minor.
54. La caz, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului, deoarece oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul

rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

55. Astfel Colegiul civil denotă că, la daterminarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor, instanţa de judecată porneşte *de la interesul primordial al copilului*, asigurarea acestuia a unui nivel suficient de asigurare materială, în raport cu starea materială şi familială a părţilor şi alte circumstanţe importante.
56. În această ordine de ide și în contextul normelor de drept citate supra, Colegiul notează că prima instanţă corect a ajuns la concluzia de a încasa pensia de întreţinere a copilului minor în sumă bănească fixă, însă suma dispusă spre încasare în mărime de 2 500 lei lunar nu este suficientă și echitabilă în raport cu necesitățile vitale ale copilului minor și raport cu respectarea condițiilor unei vieți civilizate.
57. Or, copilul minor **********, este de o vârstă fragedă și necesită pe lângă cheltuieli de bază, și cheltuieli legate de educație, socializare adecvate vârstei acesteia.
58. De asemenea Colegiul civil va ține cont de contribuția reclamantei-apelantei la creșterea, îngrijirea și educația minorei, care va fi prestată în principal în natură.
59. Alăturat, Colegiul atrage atenția că întreţinerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci şi educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire (tratarea în acest caz nu presupune doar procurarea medicamentelor), ceea ce implică cheltuieli suplimentare, eforturi şi stres din partea părintelui căruia i-a fost lăsat spre domiciliere şi îngrijire copilul.
60. Din considerentele menționate, Colegiul civil reține că cuantumul pensiei de întreţinere încasat prin hotărârea primei instanțe în mărime de 2 500 lei/lunar, este unul insuficient în raport cu cheltuielile necesare unei dezvoltări armonioase și sănătoase a copilului minor, or, la caz prioritate au necesitățile copilului minor, luând în considerare vârsta acestuia.
61. În atare circumstanțe instanța de apel consideră că, suma încasată din contul lui Alexandr Tcacenco în beneficiul Tatianei Zota cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor: urmează a fi majorată de la 2500 lei la 3000 lei, care ar corespunde stării materiale şi familiale a părţilor.
62. Un asemenea cuantum, în opinia instanței de apel, va fi echitabil pe măsură să justifice atât satisfacerea intereselor ambelor părți a raportului juridic dedus judecății, cât și interesul major al minorului.
63. Ce ține de argumentul apelantei precum că, în realitate veniturile intimatului sunt în relitate mult mai mari, Colegiul Civil îl va aprecia critic, or, în acest sens apelanta nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, înscrisuri justificative în acest sens.
64. Totodată, Colegiul civil în condiţia majorării cunatumului pensiei de întreținere dispuse spre încasare de la 2500 lei lunar, la 3000 lei lunar, consideră necesar de a majora și suma taxei de stat încasată de la 1249, 96 lei la 1489, 96 lei.
65. În temeiul art. 385 lit. „b” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Admite apelul declarat de reprezentantul apelantei Tatiana Zota, avocatul Doina Ioana Străisteanu;

Modifică hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 08 noiembrie 2024 prin majorarea sumelor dispuse spre încasare de la Alexandr Tcacenco în beneficiul Tatianei Zota cu titlu de pensie pentru întreținerea copilului minor, de la 2500 lei la 3000 (trei mii) lei, și în beneficiul statului cu titlu de taxă de stat de la 1249, 96 lei la 1489, 96 (una mie patru sute optzeci și nouă,96) lei;

În rest, hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 08 noiembrie 2024, se menține fără modificări.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**